

Kirjallisuusluettelon laatiminen

Käsikirjoitusten kirjallisuusluettelot laaditaan huolellisesti alla olevien ohjeiden mukaan. Yleisiä huomioita seuraavat ohjeet julkaisutyypeittäin. Huomaathan, että Terran viittauskäytäntöjä on muutettu nykyisenkaltaisiksi 1. heinäkuuta 2019 alkaen (131: 3). Tätä ennen ilmestyneistä lehdistä ei siis kannata katsoa mallia.

Muoto ja järjestys

Terran lähdeluettelon on tarkoitus palvella lukijaa mahdollisimman vaivattomasti. Sen laatimisessa noudatetaan oheisia pääperiaatteita:

Luettelo laaditaan rivivälillä 2, kuten muukin käsikirjoitus. Lähteet erotetaan toisistaan 1 cm:n sisennyksellä kunkin lähteen toisesta rivistä alkaen (Hanging 1 cm).

Luettelo etenee aakkosjärjestyksessä. Saman kirjoittajan julkaisut merkitään aikajärjestykseen, vanhin ensin. Hänen samana vuonna ilmestyneet julkaisunsa eritellään aakkosin (esim. 2007a ja 2007b). Jos juttu tai teos on painossa, tämä ilmoitetaan julkaisuvuoden jälkeen kursiivilla, puolipisteellä erotettuna (esim. 2018; *painossa*).

Etunimet lyhennetään alkukirjaimiksi, joita seuraavat piste ja välilyönti. Julkaisun kahta viimeistä kirjoittajaa erottaa &-merkki. Muut erotellaan toisistaan pilkuin.

Erillisteosten ja sarjojen nimet kursivoidaan. Sarjoista ja lehdistä merkitään vuosikerta (volyymi) sekä mahdollinen numero (issue). Artikkelikokoelmassa sekä lehdissä julkaistuista kirjoituksista merkitään myös sivunumerot. Erillisteoksista mainitaan kustantaja ja kustantajan toimipaikka.

Jos julkaisulla on DOI-tunnus tai se on saatavilla sähköisesti, DOI- tai internetlinkki merkitään lähdetiedon loppuun.

Eri lähdetyyppien merkitseminen esitetään yksityiskohtaisemmin seuraavissa esimerkeissä. Mikäli tarjottavassa käsikirjoituksessa viitataan johonkin teostyyppiin, jota ei esitellä esimerkeissä, kirjoittajan kannattaa pyrkiä muodostamaan lähdetieto Terran viitelogiikkaa noudattaen. Tärkeintä on, että lähdeluettelo on johdonmukainen. Toimitukselta voi tarvittaessa pyytää neuvoja:

Erillisteos tai toimitettu teos

Teoksen otsikko kursivoidaan. Otsikon perään lisätään painostieto, jos kyseessä ei ole ensimmäinen painos. Myös tieto teoksen käänestä voi olla perusteltu. Alaotsikkoa ei ole tarpeen lisätä, ellei tiedolla ole merkittävää lisäarvoa lukijalle.

Englanninkielisissä nimissä ei käytetä isoja alkukirjaimia, elleivät sanat ole erisnimiä.

Kustannuspaikka ilmoitetaan julkaisun kielellä kaupungin tarkkuudella.

Toimitetun teoksen viite vastaa erillisteoksen viitettä. Julkaisuvuosi ja tieto toimittamisesta sijoitetaan samoihin sulkuihin puolipisteellä erotettuna.

Erillisteosten kokonaissivumäärää ei tarvitse ilmoittaa.

Moisio, S. (2012) *Valtio, alue, politiikka*. Vastapaino, Tampere.

Harvey, D. (1992) *The condition of postmodernity*. 2. p. Wiley-Blackwell, Cambridge.

Laine, M., Bamberg, J. & Jokinen, P. (2007; toim.) *Tapaustutkimuksen taito*. Gaudeamus, Helsinki.

Dewey, J. (1916/2019) *Demokratia ja kasvatus* (suom. A. Immonen). niin & näin, Tampere.

Erillisteos sarjassa

Sarjassa ilmestyneen erillisteoksen otsikko ilmoitetaan alaotsikkoa myöten ja kursivoidaan. Alaotsikko erotetaan pääotsikosta kaksoispisteellä ja välilyönnillä. Sivumäärää ei ilmoiteta.

Sähköisesti saatavilla olevan teoksen tietoihin lisätään suora linkki julkaisuun.

Jos kyseessä on sekä erillisteos että sarja ja niiden julkaisuvuodet vaihtelevat, kaikki nämä tiedot voi ilmoittaa.

Helminen, V., Nurmio, K., Rehunen, A., Ristimäki, M., Oinonen, K., Tiitu, M., Kotavaara, O., Antikainen, H., & Rusanen, J. (2014) *Kaupunki-maaseutu-alueuokitus: Paikkatietoihin perustuvan alueuokituksen muodostamisperiaatteet*. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 14/2014.

Hannonen, O. (2016) *Peace and quiet beyond the border: The trans-border mobility of Russian second home owners in Finland*. University of Eastern Finland, Dissertations in Social Sciences and Business Studies No 118. epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-2099-7/urn_isbn_978-952-61-2099-7.pdf

Raento, P. (2006) *Finnishness in Finland and North America: Constituents, changes, and challenges*. Aspasia Books, Toronto & *Journal of Finnish Studies* 9: 2 (2005).

Artikkeli toimitetussa teoksessa

Toimitetussa teoksessa ilmestyneen artikkelin yhteydessä kursivoidaan teoksen nimi, ei artikkelin otsikkoa.

Teoksessa ja (toim.) -merkinnät ilmoitetaan käsikirjoituksen kielellä (suomi tai ruotsi). Teoksen toimittajien nimien merkintä ja järjestys noudattaa aiemmin mainittua yleisohjetta. Teoksen nimeä seuraavat sivut, joilta artikkeli teoksesta löytyy.

Jos toimitettu teos on ilmestynyt sarjassa, artikkelin sivut merkitään sarjan numeron jälkeen.

Abram, S. (2003) The rural gaze. Teoksessa Cloke, P. (toim.) *Country visions*, 31–48. Pearson, Harlow.

Löytönen, M. (1988) Kulttuurimaantieteen näkökulmasta. Teoksessa Löytönen, M. (toim.) *Alueellinen monitasojärjestelmä*. Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen opetusmonisteita, 3–6.

Artikkeli sarjassa (lehdessä)

Sarjojen nimet ilmoitetaan lehden käyttämällä tavalla (alkukirjainten kokoja myöten) ja kursivoidaan. Nimiä ei lyhennetä. Artikkelien englanninkielisissä otsikoissa käytetään isoja kirjaimia vain erisnimissä.

Lehden vuosikerran (volyymin) lisäksi ilmoitetaan aina numero (issue), josta kirjoitus löytyy, sekä DOI-tunnus. Mikäli artikkeli on julkaistu ainoastaan verkossa, merkitään artikkelin DOI-tunnus tai linkki suoraan lehden nimen jälkeen.

Artikkelista ilmoitetaan myös sivunumerot. Ensimmäinen ja viimeinen sivu erotetaan toisistaan ajatusviivalla ilman välilyöntejä.

Sanomalehdistä ilmoitetaan julkaisupäivämäärä.

Svels, K. & Åkerlund, U. (2018) The commons and emergent land in Kvarken Archipelago, Finland: governing an expanding recreational resource. *Fennia* 196(2) 154–167. <https://doi.org/10.11143/fennia.69022>

Dikeç, M. (2016) Disruptive politics. *Urban Studies*. <https://doi.org/10.1177/0042098016671476>

Honkaniemi, T., Lundström, N. & Viinamäki, O.-P. (2019; *painossa*) Neolokalismin kohti maaseudun paikkaseksikkyyttä – millaista tarinaa yritykset kertovat maaseudusta? *Terra* 131(1).

Kerkelä, L. (2019) Helsinki on huumepääkaupunki. *Helsingin Sanomat* 15.3.2019 A10.

Kollektiivisesti laaditut tietoteokset

Kartastot ja tietosanakirjat merkitään ilman tietoja toimituskunnasta. Teoksen nimi kursivoidaan. Kokonaissivumäärän ilmoittaminen ei ole välttämätöntä.

Suomenmaa 1 (1967) WSOY, Porvoo.

Suomen Kartasto, vihko 234. Metsätalous (1976) Maanmittaushallitus & Suomen Maantieteellinen Seura, Helsinki.

Tilastot

Jos tilaston nimi on pitkä, se voidaan merkitä kirjallisuusluetteloon tekstiviitteessä käytetyllä lyhenteellä. Jos vuosiluku kuuluu teoksen nimeen, se kursivoidaan.

Jos julkaisuvuosi eroaa tilastovuodesta, tämä merkitään kustannuspaikan perään.

Laitoksiin tai organisaatioihin ei viitata lähdeluettelossa eikä tekstissä. Viite muodostetaan tarvittaessa tilaston nimen pääsanana mukaan.

Helsinki alueittain (2000) Helsingin kaupungin tietokeskus 14.1.2001.
<http://www.hel.fi/tietokeskus/HelsinkiAlueittain2000>

STV 2005 = *Suomen tilastollinen vuosikirja 2005*. Tilastokeskus, Helsinki 2006.

SVT 1960 = *Suomen virallinen tilasto VI C: 103, IV. Yleinen väestönlaskenta 1960. Väestön elinkeino ja ammattiasema*. Tilastokeskus, Helsinki 1963.

Kartat

Kartan mittakaava kuuluu kartan nimeen ja se kursivoidaan yhdessä kartan tyyppin kanssa. Kaksoispisteen jälkeen ei tule välilyöntiä, koska mittakaava on suhdeluku.

Peruskartta 1:20 000, lehti 2134 04 Lammi. Maanmittaushallitus, Helsinki 1984.

Suomen geologinen kartta 1:100 000. Maaperä, lehti 2134 Lammi. Geologian tutkimuskeskus & Maanmittaushallitus, Helsinki 1986.

Nettilähteet

Internet-lähteisiin viitataan kuten muihinkin lähteisiin. Nettisivusta ilmoitetaan sen laatija ja sivun käyttöpäivämäärä (joka voi olla eri kuin netistä haetun julkaisun julkaisuvuosi).

Jos nettilähde on ilmestynyt sarjassa, kursiiviin pannaan sarjan nimi.

Henkilökohtaisesta sähköpostiviestistä ilmoitetaan viestin lähettäjä, otsikko, vastaanottaja ja päivämäärä.

HUOM: Dokumentointi- ja arkistointivastuu on sähköisen lähteen käyttäjällä, koska internetin sisältö muuttuu jatkuvasti.

Arvostettu palkinto luonnonmaantieteen tutkijoille (1998) Web.Doc – Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen tiedotuslehti 3/98. 1.10.1999. <<http://www.helsinki.fi/ml/maant/web/webdoc12.html>>

Väestörakenne (2006) Tilastokeskus, Helsinki. 20.10.2006. <http://www.stat.fi>

Sirén, A. (2019) "Kiva, mutta meillä on vain koon 38 vaatteita" – Isolta tanssijalta menevät keikat sivu suun, sanoo 40 kiloa lihonut Evaleena Vuorenmaa. Yle uutiset 26.10.2019. <<https://yle.fi/uutiset/3-11033782>>

Heikkilä, T. (2018) Maisema-asiaa. Henkilökohtainen sähköpostiviesti T. Tutkijalle. 12.12.2018.

Opinnäytteet

Opinnäytteistä merkitään kirjoittaja- ja otsikkotietojen (alaotsikoineen) ohella tieto opinnäytteen suorituspaikasta. Julkaisemattoman opinnäytetyön nimeä ei kursivoida. Jos tutkielma on julkaistu sarjassa, seurataan sarjassa julkaistun erillisteoksen ohjeita. Sähköisesti saatavilla olevista opinnäytteistä ilmoitetaan myös linkki.

Norola, M. (2015) "...niitten pihojen ongelmat tulee sit väkisinki tänne kouluun.": Tapaustutkimus luokanopettajien arjesta Helsingin eriytyvissä kouluissa. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, geotieteiden ja maantieteen laitos. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/153116>

Haastattelut

Haastateltava määritellään ja haastattelun ajankohta ilmoitetaan. Asiantuntija-asemassa esiintyvistä haastateltavista mainitaan myös affiliaatio ja asema.

Jos haastattelija on muu kuin käsikirjoituksen kirjoittaja tai kirjoittajia on useita, haastattelija kerrotaan suluissa.

Esimerkki, E. (2016) Keskuskylän kotiseutuyhdistyksen museonhoitaja, kotiseutuaktivisti. Haastattelu Tuppulassa 30.6.2006 (T. Tutkija).

Seminaariesitys

Seminaari- ja konferenssiesityksestä merkitään esittäjä, otsikko sekä seminaarin nimi, paikka ja ajankohta. Mikäli esitys on saatavilla internetistä, liitetään lähdetietoon linkki esitykseen.

Esityksen otsikko kursivoidaan.

Linkola, H. (2016) Estetisoitua nostalgiaa vai luovaa lähidemokratiaa? Yksityisen ja julkisen suhde kestävässä maisemassa. Esitelmä, Vihervuoden päätapahtuma, Hämeenlinna 2.6.2016.

Krugman, P. (2010) *The new economic geography, now middle-aged*. Esitelmä, Annual Meeting of the Association of American Geographers, Washington D.C., 16.2.2010.
<<https://www.princeton.edu/~pkrugman/aag.pdf>>

Asiakirja- ja sanomalehtiaineistot

Erikoislähteiden, esimerkiksi laajojen asiakirja- tai sanomalehtiaineistojen merkitsemisestä päätetään tapauskohtaisesti lukijaa palvelevan informatiivisuuden ja tilan tehokkaan käytön perusteella. Lähteistä tulee kuitenkin saada riittävä informaatio. Esimerkiksi arkistointitiedot ovat olennaisia. Ohessa on joitakin muokattuja esimerkkejä *Terrassa* käytetyistä esitystavoista.

Asiakirja- ja aineistolähteet voidaan erottaa oman alaotsikkonsa alle.

Esimerkki 1:

He = Hallituksen esitys 24/1922; 106/1926; 6/1927; 90/1935; 96/1937.

Pk = Eduskunnan pöytäkirja 6.3.1928; 9.3.1923; 13.3.1928; 25.10.1929; 29.10.1937; 13.12.1957.

Svm = Suuren valiokunnan mietintö 8/1928; 93/1937.

Esimerkki 2:

Helsinki-lehti (1965) Laajasalon Iso Sarvaston vesi-jättömaa täyttöalueeksi. 24.6.1965. Lehtileike 55391g

Helsinki-lehti (1966) Haagan pitkät puistopenkit. 15.4.1966. Lehtileike 60267.

Kaatopaikkakomitea (1963) Kaatopaikkakomitean kokouspöytäkirja (12.11.1963). K347.

Kaatopaikkakomitea (1973) Laajalahden kaatopaikka (31.5.1973). CA 1.